

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10Csp/146/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421201172
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8421201172.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155 právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Gallo s.r.o., so sídlom Jilemnického 30, 036 01 Martin proti žalovanému S. prechodne bývajúci na adrese K. o zaplatenie 498 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a** .

II. Náhradu trov konania stranám sporu **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 27.06.2021 sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 498 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 28.11.2018 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Žalobu odôvodňoval tým, že na základe zlúčenia je právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., ktorá so žalovaným uzatvorila dňa 16.09.2013 zmluvu o pôžičke č. 6157386/47349388 na základe ktorej poskytla žalovanému pôžičku vo výške 1.900 eur. Pôžičku mal žalovaný podľa tvrdenia v žalobe splácať v pravidelných 72 mesačných splátkach v sume 54,84 eur až do celkovej sumy pôžičky vo výške 3.948,48 eur. Tvrdil, že do dňa podania žaloby žalovaný na vrátenie pôžičky zaplatil len sumu 3.386,09 eur a keďže porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku jednotlivými splátkami riadne a včas, dňa 26.09.2018 ho žalobca vyzval listom - predžalobnou upomienkou k úhrade dlžných splátok a upozornil ho, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnený úver zosplatiť. Keďže k úhrade dlžných splátok podľa tvrdenia v žalobe nedošlo, dňa 19.11.2018 žalobca úver zosplatiť, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 22.11.2018 - oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, pričom žalovaný dlžné splátky neuhradil a jeho dlh ku dňu podania žaloby predstavuje 498,-eur. Podľa žalobcovho tvrdenia v žalobe, k zosplateniu došlo v súlade s článkom 8.4 zmluvných podmienok, po márnom uplynutí dostatočne dlhej lehoty na plnenie a to vo vzťahu k splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením.

2. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil Zmluvu o pôžičke a Zmluvné podmienky, prehľad splátok a úhrad, predžalobnú upomienku s doručenkou a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (bez doručenky).

3. Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu spolu s prílohami a výzvou vyjadriť sa k nej do vlastných rúk doručená bola dňa 07.10.2021 písomne nevyjadril.

4. Nakoľko hodnota tohto spotrebiteľského sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur, skutkové tvrdenia strán neboli sporné, pričom prejednávany spor, v ktorom išlo iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci bolo možné rozhodnúť len na základe predložených listinných dôkazov, súd

v súlade s ust. § 297 písm. b) CSP spor prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 12.11.2021, miesto a čas jeho verejného vyhlásenia boli v súlade s ust. § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli súdu vyvesením dňa 05.11.2021 a súčasne na webovej stránke súdu na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti SR. Strany sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

5. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcom, keďže vykonanie žiadneho z nich nebolo žalovaným namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a sám žalovaný žiadne dôkazy nenavrhol a zistil tento skutkový stav:

6. Z obsahu zmluvy zo dňa 16.09.2013 súd zistil, že obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. a žalovaný uzavreli písomnú zmluvu označenú ako „žiadosť a zmluva o poskytnutie pôžičky“, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanému vo výške 1.900 eur. Žalovaný mal tento úver podľa zmluvy splatiť 72 mesačnými splátkami vo výške 54,84 eur, pričom v zmluve je uvedené, že celková suma je 3.948,48 eur, celkové náklady spotrebiteľa že sú 2.048,48 eur a pri údají o termíne konečnej splatnosti je uvedené 09/2019. Súčet žalovanému poskytnutej sumy 1.900 eur a celkových nákladov spotrebiteľa 2.048,48 eur zodpovedá sume uvedenej ako celková suma pôžičky, t. j. sume 3.948,48 eur. Ročná úroková sadzba uvedená v zmluve bola 32 % s tým, že RPMN je 32 % a priemerná hodnota RPMN 18,84 %. Ako spôsob úhrady splátok je v zmluve uvedené splácanie z bežného účtu.

7. Z prehľadu splátok a úhrad k úverovej zmluve číslo 6157386 predloženého žalobcom súd zistil, že sú tam zaznamenané dátumy a výška úhrad splátok úveru žalovaným z ktorých vyplýva, že žalovaný uhradil odo dňa 20.09.2013 do poslednej úhrady dňa 17.12.2018 v splátkach sumu spolu 3.386,09 eur. Z uvedeného prehľadu tiež vyplýva, že žalovanému boli vyúčtované k zaplateniu aj „pokuty“ vo výške spolu 54,09 eur ktoré si žalobca v žalobe neuplatnil. Podľa záverečného sumára v tomto prehľade mal žalovaný v splátkach žalobcovi zaplatiť sumu spolu 3.884,09 eur, čo po odpočítaní ním uskutočnených úhrad vo výške 3.386,09 eur činí 498 eur, teda žalovanú sumu.

8. Listom označeným ako „Predžalobná upomienka“ zo dňa 26.09.2018 žalobca žalovanému oznámil, že eviduje na zmluve číslo 6157386 zo dňa 16.09.2013 nedoplatok na splátkach v celkovej výške 164,31 eur, ktorý žiada uhradiť najneskôr do 05.11.2018, s tým, že ak nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 07/2018, veriteľ bude oprávnený úver zosplatiť. Podľa doručky na čl. 18 spisu uvedená písomnosť žalovanému doručená bola dňa 03.10.2018. Oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.11.2018 žalobca žalovanému oznamoval, že jeho dlh z úverovej zmluvy číslo 6157386 sa stal splatným v celom rozsahu naraz.

9. Pokiaľ ide o právne posúdenie žalobou uplatneného nároku, bolo potrebné vychádzať z toho, že obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. ktorá bola pôvodným veriteľom v úverovom vzťahu so žalovaným bola obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri bolo poskytovanie úverov z vlastných peňažných zdrojov nebankovým spôsobom. Zo zmluvy, z jej obsahu, označenia žalovaného, koncepcie i použitej terminológie typickej pre spotrebiteľské úvery (porzi napr...celkové náklady spotrebiteľa, prílohou zmluvy sú štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere) je zrejmé, že sa jednalo o spotrebiteľský úver. Dôkazné bremeno preukázania prípadnej nespotebiteľskej povahy vzťahu nesie dodávateľ, tu žalobca, pričom z jeho žaloby priamo vyplýva, že aj sám svoj nárok kvalifikoval ako plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, a preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy a z nej uplatnených nárokov vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.)

10. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (16.09.2013) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

11. Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa).

12. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

13. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

14. Podľa § 11 ods.1 zákona ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610>>,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610>>, r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610>>,
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610>> alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

15. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

17. Zmluva posudzovaná v súdnej veci, uzavretá právnym predchodcom žalobcu so žalovaným je ako už bolo uvedené spotrebiteľskou zmluvou. Spotrebiteľské zmluvy sú typické tým, že ich o určitom rovnakom predmete plnenia štandardne a opakovane uzatvárajú dodávateľia s veľkým počtom zákazníkov (spotrebiteľia) s tým, že dodávateľ ako navrhovateľ zmluvy vopred v návrhu stanovuje obsah týchto zmlúv a stanovuje aj podmienky ich realizácie. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačení tlačivách, spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať, jedinou jeho alternatívou je prijatie, respektíve odmietnutie návrhu zmluvy ako celku. Pre spotrebiteľskú zmluvu je teda charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, pričom nemá reálne možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských

zmlúv a výslovne stanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné (§ 53 ods. 5 OZ). Vychádza sa totiž z toho, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nerovný vzťah z hľadiska skúseností a vedomostí, pričom dodávateľ je v porovnaní so spotrebiteľom vo výhode.

18. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal súd v prejednávanej veci za preukázané, že právny predchodca žalobcu, obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s. poskytla žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 1.900 eur, pričom žalovaný na úhradu nárokov z tejto zmluvy do dňa podania žaloby zaplatil sumu 3.386,09 eur. Žalobca tvrdí, že uvedenými úhradami žalovaný nesplnil svoju zmluvnú povinnosť v celom rozsahu, keď neuspokojené ostali nároky špecifikované v žalobe. Súd preskúmal, či uplatnenie týchto nárokov čo do základu a výšky má oporu v zákone o spotrebiteľských úveroch, ako aj opodstatnenosť týchto uplatnených nárokov z hľadiska ich súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že žaloba je v celom rozsahu nedôvodná. V danom prípade totiž na rozdiel od žalobcu súd je toho názoru, že spotrebiteľský úver, ktorý bol žalovanému poskytnutý je z dôvodov rozvedených v ďalšej časti tohto odôvodnenia bezúročný a bez poplatkov, preto veriteľovi z neho vznikol iba nárok na vrátenie úverovej istiny rovnajúcej sa výške sumy reálne poskytnutej žalovanému, t. j. 1.900 eur. A keďže celú túto sumu už žalovaný úhradami pred podaním žaloby žalobcovi vrátil, jeho dlh zanikol splnením a žalobcovi už tento nič nedlží.

19. Z ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (16.09.2013), ktoré súd citoval vyššie vyplýva, že každá zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka povinne obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 9 ods.2 ZoSÚ. O aké náležitosti ide a či ich zmluva obsahuje je pritom potrebné a možné posudzovať výlučne podľa právnej úpravy účinnej v čase jej uzavretia. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonnom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver pri ktorého dojednaní neboli tieto náležitosti splnené je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Medzi takéto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere patrí v zmysle už citovaného § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ uvedenie termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a rovnako musí obsahovať v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Zmluva musela podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ obsahovať tiež hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov.

20. Vychádzajúc z obsahu žalobcom predloženej úverovej zmluvy zo dňa 16.09.2013 súd konštatuje, že uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere tieto náležitosti neobsahuje. Po preskúmaní obsahových náležitostí zmluvy súd zistil, že zmluva neobsahuje zákonným spôsobom a správne uvedený údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru ani údaj o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a ani správny a korektný údaj o hodnote RPMN.

21. Medzi nevyhnutné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorých nedodržanie má za následok jeho bezúročnosť a bezpoplatkovosť patrí v zmysle už citovaného § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Podľa uvedeného zákonného ustanovenia teda v zmluve musí byť uvedený údaj o termínoch splátok. V predmetnej úverovej zmluve to však absentuje, nakoľko zmluva absolútne nikde neobsahuje údaj o termínoch splatnosti splátok.

22. Ako už bolo uvedené, samotná absencia náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) znamená, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Uvedené údaje pritom v žiadnom prípade nemôžu nahradiť malým písmom písané, rozsiahle, individuálne nevyjednané zmluvné podmienky k zmluve či iná osobitná listina. Ak totiž zákon o spotrebiteľských úveroch ako podstatnú náležitosť zmluvy predpisuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k/) a s ich neuvedením spojil tak závažný dôsledok, akým je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (§ 11 ods. 1 písm. b/) tak je zrejmé, že tieto museli byť jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom uvedené priamo v takejto zmluve a nemohli byť nahradené odkazmi na všeobecné či iné podmienky, alebo osobitnú listinu, i keď ani žiadna taká súdu predložená nebola. Keďže tieto náležitosti musia byť uvedené priamo v zmluve, pre ktorú zákon predpisuje písomnú formu, ich neuvedenie v nej nemôže zhojiť to, že strany

termíny splatnosti splátok dohodnú ústne, či osobitne, alebo že veriteľ napr. poskytne dlžníkovi poštové poukážky na zaplatenie, keďže ide o náležitosť, ktorá zo zákona musí byť zapravená priamo v písomnej zmluve.

23. V zmluve vôbec nie je uvedený dátum prvej splátky ani poslednej splátky ani termín splatnosti jednotlivých splátok. Vo zmluvných podmienkach, ktoré sú jej neoddeliteľnou súčasťou v čl. 6 bod 6.1 je uvedené, že klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutú pôžičku a to v pravidelných mesačných splátkach v sume a termínoch určených splátkovým kalendárom, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, inak v sume a termínoch uvedených v zmluve a v termíne uvedenom v bode 6.2 týchto zmluvných podmienok. V bode 6.2 je uvedené, že pokiaľ nie je v splátkovom kalendári a/alebo zmluve stanovené inak, sú splátky splatné do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci a v bode 6.3 je uvedené, že prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy, pokiaľ nie je dohodnuté inak. Priamo v Zmluve teda neboli presne určené termíny splátok. Ani z textu zmluvných podmienok nie je možné zistiť presný termín splátok (je uvedené do 20. dňa v mesiaci, takže z tohto textu vyplýva, že to mohlo byť kedykoľvek od 1. do 20. dňa v mesiaci). Z takto uvedeného znenia nie je možné presne zistiť termín splátok ani deň poslednej splátky. Navyše vzhľadom na vyjadrenie „a/alebo“ v bode 6.2 zmluvných podmienok, ktoré obsahuje navzájom logicky sa vylučujúcu kumuláciu aj alternatívu súčasne je treba daný bod zmluvných podmienok považovať v zmysle § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka za neurčitý, čo v zmysle § 39 a § 41 tohto zákona spôsobuje, že nemôže ísť o platné dojednanie podstatnej zmluvnej náležitosti. Z takto uvedeného znenia nie je možné presne zistiť termín splátok ani deň poslednej splátky (na podporu svojho záveru súd poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn.10Co/92/2018 týkajúci sa rovnako žalobcu a obdobnej zmluvy, viď najmä body 14 až 16 jeho odôvodnenia). Z týchto dôvodov má súd za to, že zmluva neobsahuje ani presný údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, nakoľko údaj 09/2019 ktorý je tam uvedený nie je zrozumiteľným a určitým termínom konečnej splatnosti. Čo sa týka termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods.2 písm. f) Zákona), niet pochýb o tom, že ten musí byť určený presne, jasne, určito a zrozumiteľne. V tu posudzovanej zmluve ale absentuje údaj o termíne konečnej splatnosti, lebo tam nie je dátum, termín konečnej splatnosti. Nestačí len dedukcia z toho, že to má byť 72 splátok a 72 mesiacov. Spotrebiteľ má byť jasne a zrozumiteľne informovaný o konkrétnom termíne, dátume konečnej splatnosti, ktorý musí byť v zmluve výslovne uvedený bez ohľadu na to, že je možné ho vyvodiť z počtu splátok. Ak by za postačujúcu bola považovaná možnosť jednoduchého výpočtu termínu konečnej splatnosti, v takom prípade by v zmluve vždy stačilo uviesť náležitosti podľa § 9 ods.2 písm. k) zákona, t.j. výšku, počet a termíny splátok a zákonodarcu by do zákona vôbec nemusel zakomponovať ust. § 9 ods.2 písm. f), nakoľko toto by potom úplne stratilo zmysel, lebo z výšky, počtu a termínov splatnosti splátok by sa termín konečnej splatnosti dal vypočítať vždy. Zákon o spotrebiteľských úveroch ale napriek tomu osobitne, jasne a jednoznačne hovorí o jednej z náležitostí zmluvy - termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Teda musí to byť konkrétny termín. Takýto údaj ale v zmluve absentuje, navyše keďže chýba aj údaj o splatnosti jednotlivých splátok a termíne prvej splátky, aj jeho odvodený výpočet je nemožný. Poskytnutý úver súd preto posudzoval ako úver poskytnutý bez úroku a bez poplatku.

24. Údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru predstavujú jednu z náležitostí zmlúv o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. f) a k) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Je preto potrebné, aby tieto údaje boli obsiahnuté priamo v texte zmluvy o poskytnutí úveru. Nie je možné pripustiť, aby takáto podstatná náležitosť, s neuvedením ktorej sa zákonom zabezpečila dlžníkovi zvýšená ochrana v tom, že v prípade jej neuvedenia v zmluve spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, uvádzala iba vo všeobecných podmienkach. V tomto smere teda súd zastáva názor (vyslovený už aj inými súdmi, viď napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/208/2012 zo dňa 18.10.2012), že pokiaľ tieto údaje neboli obsiahnuté ako náležitosť zmluvy priamo v texte zmluvy o úvere je potrebné spotrebiteľovi poskytnúť zvýšenú ochranu v tom, že sa takýto úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Časť obsahu zmluvy sa síce môže určiť i odkazom na všeobecné obchodné podmienky, prípadne na iné obchodné podmienky, je však potrebné uviesť, že podstatné náležitosti zmluvy predpísané zákonom musia byť zapravené priamo v texte zmluvy. Menej podstatné náležitosti - vedľajšie dojednania môžu byť uvedené i vo všeobecných podmienkach, resp. obchodných podmienkach tvoriacich súčasť zmluvy. Údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a o termíne konečnej splatnosti však nie je možné považovať za vedľajšie, menej podstatné dojednanie, ale za údaj, uvedenie ktorého sa vyžaduje priamo zo zákona. Je preto potrebné takýto údaj uviesť priamo v texte zmluvy, aby bola zabezpečená istota, že druhý účastník zmluvy sa s týmto údajom

má možnosť riadne oboznámiť a je mu dané na zváženie, či i pri takejto miere nákladov spotrebiteľského úveru je ochotný do zmluvného vzťahu s veriteľom poskytujúcim úver vstúpiť. Ide totiž o jeden z ukazovateľov výhodnosti úveru. Ak tomu tak v danom prípade nebolo, súd vychádzal z predpokladu, že tieto údaje neboli v zmluve o poskytnutí úveru, uzatvorenej so žalovaným riadne uvedené a považoval takýto úver za bezúročný a bez poplatkov. Súd pre úplnosť uvádza, že správnosť uvedeného výkladu a názoru potvrdil neskôr v podstate aj samotný zákonodarca tým, že podľa v súčasnosti účinného § 9 ods.9 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere čo v dôvodovej správe k tejto zmene (k zákonu č.106/2014 Z. z.) odôvodnil tým, že v súlade s lepšou ochranou práv spotrebiteľa sa zavádza pôvodná právna úprava spotrebiteľských úverov, podľa ktorej úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie musia byť uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere a v žiadnom prípade nie v jej prílohách. V tejto súvislosti bolo v dôvodovej správe poukázané aj na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3512/11 z 11.11.2013, ktorým ústavný súd potvrdil, že náležitosti spotrebiteľských zmlúv týkajúce sa úrokov, poplatkov a iných vedľajších dojednaní týkajúcich sa ceny nemôžu byť súčasťou všeobecných obchodných podmienok, ale musia byť priamo súčasťou spotrebiteľskej zmluvy (listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája teda svoj podpis).

25. Navyše medzi náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorých nedodržanie má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru patrí v zmysle § 9 ods.2 písm. i) a j) ZoSÚ aj uvedenie úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a ročnej percentuálnej miery nákladov. Vychádzajúc z obsahu žalobcom predloženej úverovej zmluvy súd konštatuje, že uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere správne uvedenie týchto náležitostí neobsahuje. Čo sa týka RPMN, v zmluve síce je uvedený údaj o RPMN (32 %), avšak parametrom úveru uvedeným v zmluve (pri dátume pôžičky 16.09.2013, výške 1.900 eur, výške splátky 54,84 eur, počte splátok 72, celkovo splatnej sume 3.948,48 eur) tu v skutočnosti zodpovedá RPMN 31,37 %, pričom ako výška ročnej úrokovej sadzby je tam uvedená hodnota 32 %, teda vyššia ako RPMN, a tak je zrejme, že nesprávne je uvedený buď údaj o RPMN alebo o ročnej úrokovej sadzbe nakoľko tá logicky nemôže byť vyššia ako RPMN. Keďže dané údaje nie sú uvedené v správnej, požiadavke zákona zodpovedajúcej výške, nemožno na ne prihliadnuť a hľadá sa na ne ako keby tam neboli uvedené vôbec (k tomu podporne pozri napr. aktuálny rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.12.2017 sp.zn.10Co/27/2017, najmä body 36 a 37 jeho odôvodnenia). Paragraf 9 zákona o spotrebiteľských úveroch je uvedený pod názvom- informácie a práva týkajúce sa zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Jeho účelom teda je spotrebiteľa informovať o reálnych, skutočnosti zodpovedajúcich parametroch úveru a jeho právach. To že tam nestačí uviesť akýkoľvek údaj, aby požiadavka zákona bola formálne naplnená, ale korektný, pravdivý údaj je zrejme aj z toho, že zákon jednotlivé údaje jasne a konkrétne špecifikuje a definuje v § 2 - vymedzenie pojmov, pričom aj z § 4 zákona - poskytovanie informácií pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že aby účel a požiadavka zákona bola naplnená, musí ísť o pravdivé a úplné informovanie spotrebiteľa. Koniec koncov, úplne jasne a výslovne to potvrdzuje priamo zákon, nakoľko v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch je úver bezúročný a bez poplatkov ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

26. Vzhľadom na uvedené súd v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona č.129/2010 Z. z. považuje úver za bezúročný a bez poplatkov, keďže veriteľom použité vyjadrenie náležitosti zmluvy podľa § 9 ods.2 písm. f/, j/ a k/ zákona v zmluve nezodpovedá požiadavke tohto zákonného ustanovenia

27. S poukazom na Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a. s. c/a Klára Bíróová, súd uvádza, že v prípade vyššie popísaných nedostatkov v zmluve o spotrebiteľskom úvere uzavretej so žalovaným ide o vážne nedostatky ktoré mohli ovplyvniť rozhodnutie spotrebiteľa o uzavretí zmluvy a predstavu o výške a trvaní záväzku. Súdný dvor v uvedenom rozhodnutí pritom vyslovil, že Článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuviedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Takisto vyslovil, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. V tu súdenom spore ale ako už bolo uvedené, podmienky tejto zmluvy neumožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok, nakoľko nie je v nej uvedený ani dátum prvej splátky, ani poslednej

splátky ani jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom vyjadrený deň v mesiaci kedy majú byť splátky splatné, pričom v spojení s ďalšími vytýkanými nedostatkami zmluvy (nesprávny údaj o RPMN) ide v súhrne o nedostatky, ktoré bezosporu mohli ovplyvniť rozhodnutie spotrebiteľa o uzavretí zmluvy a predstavu o výške a trvaní záväzku.

28. Keďže účelom zvýšenej ochrany spotrebiteľa v spotrebiteľských vzťahoch premietnutej okrem iného aj do precizovanej úpravy náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v § 9 ZoSÚ je práve vyvažovanie nerovnováhy spočívajúcej v prevahe dodávateľa ako profesionála pri poskytovaní úverových služieb, tak je zjavné, že uvádzanie náležitostí zmluvy o úvere spôsobom, ktorý je nezrozumiteľný, neurčitý, pre spotrebiteľa komplikovaný, keď napr. tak ako tu údaje o termínoch splatnosti splátok, či termíne konečnej splatnosti úveru nie sú v zmluve uvedené a podľa predstavy veriteľa by mali byť komplikovane vyvodzované a sú doslova skryté v texte všeobecných podmienok kde navyše nie sú vyjadrené určitým a zrozumiteľným spôsobom, túto nerovnováhu nevyvažuje, ale naopak podstatne prehľbuje na úkor spotrebiteľa a je tak v príkrom rozpore s účelom spotrebiteľskej ochrany.

29. Navyiac, i keby sa nejednalo o bezúročný úver, i tak by súd musel žalobu v tomto prípade celú zamietnuť, lebo uplatnená sadzba úroku prieči sa dobrým mravom.

30. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

31. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

32. V zmysle zmluvy bol úver žalovanému poskytnutý pri fixnej ročnej úrokovej sadzbe 32 %.

33. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 5 rokov v septembri 2013 činil taký úrok v priemere maximálne 14,27 % p.a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi stranami v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami pri obdobných úveroch.

34. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

35. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečené aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

36. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. § 39 a § 41 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odpłaty neplatným právnym úkonom.

37. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013.

38. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100 % priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyselnosť, rozrušenie, prípadne slabomyselnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny

prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).“

39. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľ v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014.

40. I keď súd nepopiera a rešpektuje skutočnosť, že výška úrokov u nebankových subjektov, akým bol aj pôvodný veriteľ je logicky vyššia ako obvyklé bankové úroky vzhľadom na ich vyššie podnikateľské riziko, to neznamená, že výška úrokov či inej odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov môže byť u nebankového subjektu neobmedzená, bezbrehá, nemajúca žiadne limity, niekoľkonásobne presahujúca tieto bankové úroky, ako je tomu v prípade predmetnej úverovej zmluvy. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§ 39 a § 41 Občianskeho zákonníka). A keďže z absolútne, od počiatku neplatného dojednania nemohlo vzniknúť právo ani na časť úrokov, súd nemohol žalobcovi priznať ani časť požadovaných úrokov.

41. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

42. Súd dáva do pozornosti žalobcu napr. aktuálny rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 12.10.2021 sp.zn.3CoCsp/23/2021, ktorý v súvislosti s obdobnou úverovou zmluvou spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. už úrokovú sadzbu 25 % ročne považoval za rozpornú s dobrými mravmi (pozri bod 13 odôvodnenia rozsudku). Tu pritom požadovaná sadzba úroku bola až 32 %.

43. Preto aj v prípade, že by sa nejednalo o úver bezúročný už z dôvodov podľa zákona 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, i tak by súd musel žalobcovi pre rozpor s dobrými mravmi odoprieť právo na úroky z dôvodu neplatnosti dojednania o nich, čo by nevyhnutne viedlo k rovnakému výsledku sporu, teda k zamietnutiu jeho žaloby v celom rozsahu.

44. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP v spojení s § 262 ods.1 a 2 CSP. V danom prípade plný úspech v spore mal žalovaný, keďže žaloba bola zamietnutá, preto podľa § 255 ods.1 CSP mu vznikol nárok na priznanie plnej náhrady trov konania. Žalovaný však náhradu žiadnych trov konania neuplatnil, zo spisu ani žiadne preukázateľné trovy konania žalovaného nevyplývajú, preto súd v zmysle § 262 ods.1 a 2 CSP nevyhradil rozhodnutie o ich výške samostatnému uzneseniu, nakoľko nebolo by v ňom o čom rozhodovať ale o nároku na náhradu trov konania priamo rozhodol tak, že náhradu trov konania stranám sporu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.